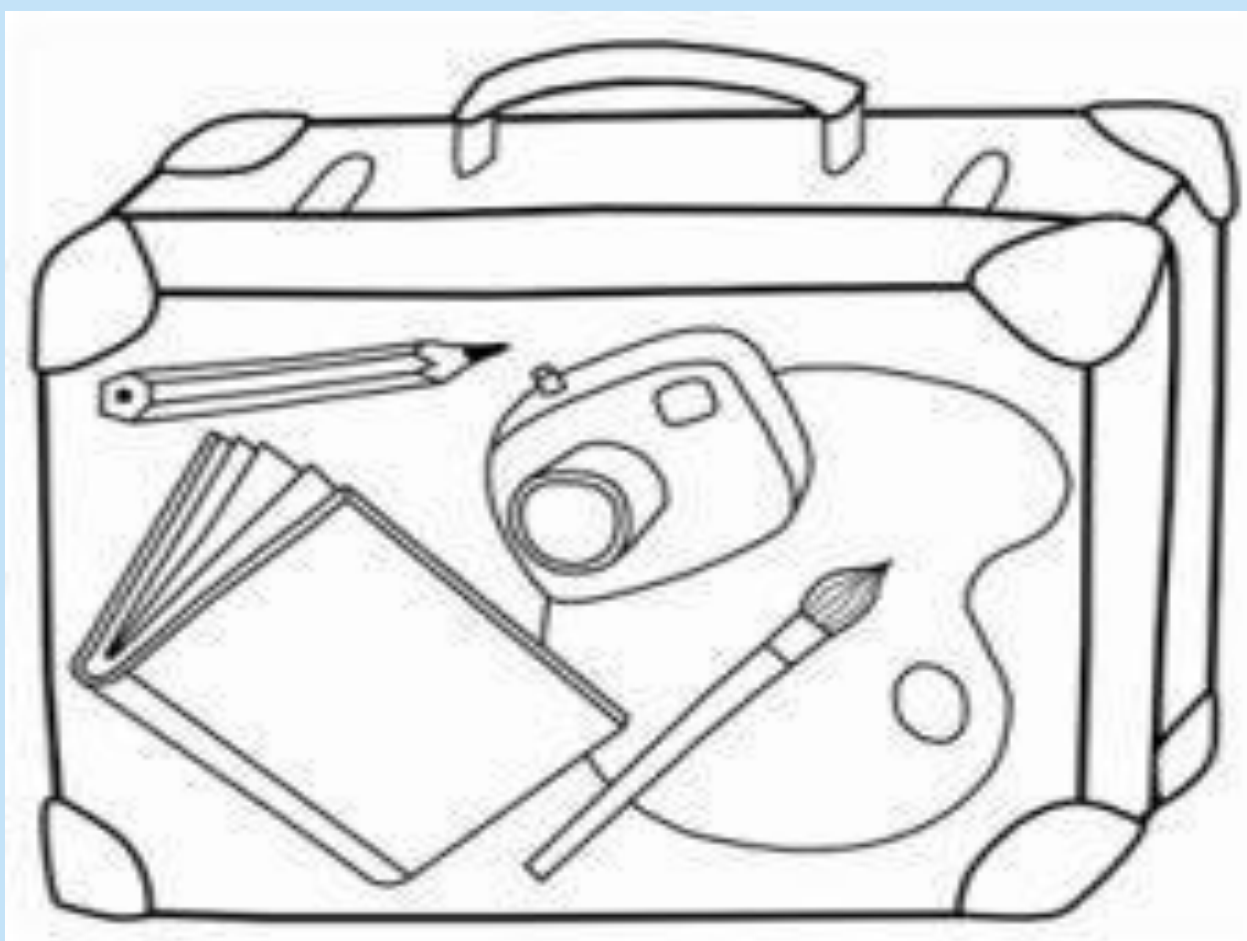

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Børnehuset Kufferten 2021

Indledning

Evalueringskultur:

Lovændringerne indeholder en ny bestemmelse om, at lederen er ansvarlig for at etablere en evaluerings-kultur i dagtilbuddet, og dette vil vi have særlig fokus på i 2021-2022. Vi vil arbejde systematisk med en evalueringskultur, hvor vi gennem faglige drøftelser reflekterer over, om vores tiltag har en virkningsfuld effekt for børnene.

Evalueringskulturen skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø og den pædagogiske praksis, og vores faglige drøftelse skal sikre god kvalitet i vores dagtilbud.

Evalueringen handler om at reflektere over sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes læring, trivsel, dannelse og udvikling med udgangspunkt i vores forskellige dokumentationsmateriale. Vores hverdagspædagogik er en forudsætning for børns læring og udvikling i dagtilbud. Derfor er det vigtigt, at vi løbende får reflekteret over, hvordan disse tilrettelægges og er meningsfulde for børnene.

Evaluerer er en kontinuerlig proces med fokus på effekten af vores pædagogiske praksis, hvilket vi understøtter gennem en procesplan.

Gennem dokumentation og evaluering skal vi skabe ny viden, der bidrager til at udvikle kvaliteten af læringsmiljøet. Evalueringen er en løbende proces med fokus på kontinuerligt at udvikle den eksisterende praksis.

Ved evaluering vurderer og reflekterer vi over vores hverdagspædagogik. Evaluering handler om at undersøge og udvikle. Ved evaluering skal vores pædagogiske dokumentation samt vores observationer fortælle os om vores praksis og børnegruppens udbytte, her skal der være en sammenhæng. Vi vil i 2021-2022 beskrive vores hverdag i Kufferten, gennem henholdsvis vores hjemmeside samt gennem kommunikation og billeder på AULA.

Formålet med den pædagogiske evaluering, er at vurdere og analysere om der er en sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes udvikling og trivsel.

Vi beskriver og reflekterer over læringsmiljøet, synliggør den faglige intention og vurderer på dokumentationen i evalueringsprocessen samt effekten heraf.

Ved hjælp af vores evaluering skal vi se sammenhængen mellem faglig intention, mål, indsats og effekt samt indsamle ny viden til brug for kvalificering af læringsmiljøet. Dette gøres gennem faglig drøftelse, gennemgang af systematisk dokumentationsmateriale, fotos, børneinterviews, praksisfortællinger, drømmelommer/observationslommer og evaluering af vores læreplanstemaforløb.

Vi vil i 2021-2022 eksperimentere med forskellige evalueringsmetoder, så vi inddrager børnene i evalueringen og for at højne vores evalueringskultur i Kufferten.

Vores virkelighed har i 2020-2021 i høj grad været præget af Covid-19 og vi har skulle omlægge og evaluere på den pædagogiske praksis løbende i forhold til de nye retentioner der hele tiden er kommet. Det har haft indflydelse på vores pædagogiske praksis og for vores muligheder for at have fælles evalueringer, dialoger, refleksioner i personalegruppe, samt i bestyrelsen. Når vi har evalueret på hvordan vi har arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan det sidste år, vil vores evaluering være præget af hvordan Covid-19 har vendt op og ned på det pædagogiske arbejde og børnenes hverdag i Kufferten.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan skal evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Evalueringen skal tage udgangspunkt i den styrkede pædagogiske læreplan. I Børnehuset Kufferten har der i 2020 og starten af 2021 været meget fokus på læringsmiljøer, da covid-19 gjorde at vi hele tiden måtte tænke i mindre grupper og skabe gode læringsmiljøer for hvert enkelt barn. På vores visuelle personalemøder har personalet arbejdet med og forholdt sig til forskellige dele af læreplanen. Der har især været fokus på børns leg, børneperspektivet og på at skabe et godt lege/læringsmiljø i hele åbningstiden.

Vi skal fremadrettet kontinuerlig evaluere på læreplanen på vores personalemøder, så når vi om 2 år skal evaluere igen, sammen, både personalet og bestyrelsen har gennemarbejdet og diskuteret Kuffertens styrkede pædagogiske læreplan og pædagogiske praksis.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

I Kufferten gennemfører vi konkrete læreplansforløb, hvor planlægning herunder udvælgelse af læringsmål og tegn, samt evalueringen tager udgangspunkt i børnegruppens forudsætninger og kompetencer. Derfor indeholder skemaerne ikke konkrete mål og metoder for læreplanstemaerne.

Det er ledelsen der har sat rammen for indholdet i skemaerne. Det er pædagogerne der vurderer hvilke læringsmål der er særlige aktuelle i den enkelte børnegruppe – samt hvilke læringsmiljø og læreplanstemaer det giver mening at sætte særligt fokus på.

Planlægnings, dokumentations, og evalueringsværkstøjet har indbyggede følgende:

- Lærings mål – hvad vil vi opnå?
- Tegn på læring/indsatser (hvad sætter vi fokus på?)
- Beskrivelser af praksis – hvad gør vi
- Dokumentation og evaluering – få børnene det læringsudbytte vi sætte os for – og hvilke justeringer skal til for bedre udbytte – det er vigtigt at der er rum for erkendelse af både det gode vi gør og det mindre gode, for at få øje på det potentiale der er i forhold til måden vi arbejder på.

Alt dette skal være konkretiseret, så det er muligt at udføre en konkret evaluering. Ved at vi i læreplanstemaerne formulerer læringsmål og tegn på læring, er det efterfølgende muligt at vurdere om børnene lærer og udvikler sig. Pædagogerne udvælger læringsrum og læringsmål som vil være særligt i fokus. Der er ofte flere temaer i spil på samme tid. Det er samtidig ikke muligt at have fuld fokus på alle relevante læringsmål samtidig. Når der udvælges læringsmål og indsatser, er det med udgangspunkt i den konkrete børnegruppes behov og interesser. Og personalets

behov for at bliver klogere på egen praksis. F.eks. når vi har et mål om at der skal være ro og fordybelse til læring i mindre børnegrupper, hvordan hænger det så sammen med, at alle børn skal tage tøj på for at gå på legepladsen samtidig – kunne vi organisere vores praksis så læringsmiljøet gav bedre deltagelse muligheder for alle børn?

Målet for 2021-2022 er, at få opbygget en systematisk evalueringskultur i Børnehuset Kufferten, hvor medarbejderne løbende reflekterer over hvordan det pædagogiske læringsmiljø, med det pædagogiske grundlag fra den styrkede pædagogiske læreplan som bagtæppe, kan udvikles i dagligdagens rutiner, lege og aktiviteter. Det pædagogiske personale skal være undersøgende og bruge data, så de løbende får ny viden, som de kan bruge til at kvalificere det pædagogiske tilbud og tilpasse det til den aktuelle børnegruppe. Vi skal opbygge en evalueringskultur, hvor vi samler op på og lærer mere om det, der fungerer godt hos os og på, hvad vi gerne vil videreudvikle. Vi skal hele tiden være bevidste om, hvad formålet er med det vi gør? Dette skal ske på stuemøder, teammøder, personalemøder og bestyrelsesmøder. Vi skal også arbejde på at inddrage Børneperspektivet i vores evaluering af vores forløb.

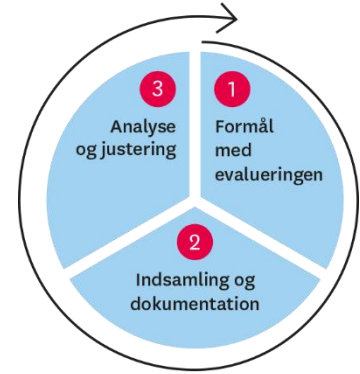
Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

I Kufferten har vi i 2020 og starten af 2021 haft fokus på legen, læringsmiljøer og børneperspektivet på vores visuelle personalemøder. Vi har prøvet så godt vi kunne over teams, at diskutere og evaluere på vores praksis, børnesyn og læringsforståelse, men dette har ikke været en hel nem opgave. Derfor har vi besluttet at vi i børnehuset Kufferten starter forfra og tager vores styrkede pædagogiske læreplan fra en ende af og gennemgår den fra start til slut, nu hvor vi igen kan afholde fysiske møder. Vi har evalueret på året 2020/2021 (Covid-19). Hvad var godt og hvad kan vi tage med os, nu hvor dagligdagen igen er mere "normal". Her fandt vi ud af, at opdelingen af zoner for personalet var god, da vi blev bedre til, at de voksne var fordelt over alt på vores store legeplads. Vi er også blevet enige om at fastholde ensretningerne på trappen, da vi oplevede mindre kaos og forvirring i børnegruppen. Det kunne hurtigt skabe forvirring hos barnet, når der var en der gik op, når andre var på vej ned og omvendt.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Det pædagogiske personale arbejder i deres hverdagspraksis med udviklingen af læringsmiljøerne med fokus på det meningsfulde og effektfulde for børnene

- Hvilket udbytte har børnene af hverdagen?
- Børnenes perspektiver, følger vi barnets spor?
- Samspil og relationer?
- Deltagelsesmuligheder?
- Hvilken læringsmuligheder er der i læringsmiljøet?
- Det pædagogiske personales rolle og placering?
- Hvad skal justeres og forankres?

Vores pædagogiske dokumentation skal være et redskab til:

- Refleksion over sammenhængen mellem læringsmiljøet og børnene læring, udvikling, dannelse og trivsel.
- Udfoldelse af børnenes perspektiver og deltagelsesmuligheder.
- Synliggørelse af læringsmiljøets indretning og anvendelse.
- En styrket kommunikation mellem det pædagogiske personale og forældrene omkring børnenes leg og læring.
- Synliggørelse og udvikling af den pædagogiske praksis.
- Styrkelse af evalueringskultur.

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Det sidste års tid, har der været meget fokus på indretning/legemiljøer, da vi er gået fra at være 4 børnehavegrupper fra 3-6 år til at være 2 børnehavegrupper fra 3-4 år og en store gruppe fra 5-6 år.

Vi har haft meget fokus på vores pædagogiske læringsmiljøer da vi har skullet indrette vores nye børnehave lokaler. To af de områder vi satte fokus på var:

- Etablering af legegrupper
- Kendte voksne omkring børnene

Det var vigtigt for os at skabe en tryk overgang for børnene, med gode venner og synlige voksne. Evalueringen viste os at børnene trives og er glade for deres nye stue og nye venner. Derfor valgte vi at store gruppen skulle være en permanent del af Kuffertens børnehaveliv.

Vi har de sidste år evalueret på vores læringsforløb, sprogforløb, børnenes drømmelommer og observationslommer. Vi har som før nemt, evalueret på vores praksis under covid-19 pandemien og taget vores erfaringer med os videre i hverdagen i Kufferten.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videoptagelser, screeninger, relations skemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi har løbende lavet observationer af børnegrupperne og stuerne anvendelse. Det er løbende til husets stuemøder været et punkt der blev diskuteret og evalueret på. Børnene er blevet interviewet, når der har været lavet drømmelommer og løbende har børnene været med til at evaluere på deres sommerferie mm.

Når vi arbejder med børn, stilles der forskellige krav, som vi skal tage højde for og opfylde. Personalet skal fx udvide barnets sociale side, emotionelle side, intellektuelle side og sproglige side.

Udviklingen af disse sider er generelle krav til personalet, men mere specifikt er det afgørende, at der tages udgangspunkt i det enkelte barn (personlighed), og denne personlighed kommer især til udtryk i skabende processer og produkter.

Drømmelommer.

Drømmelommer er et personligt arkiv, der laves i samarbejdet med barnet. Lommerne laves 2 gange årligt i Kufferten og kun i børnehaven, i vuggestuen laves der observations lommer.

Hensigten med drømmelommer er, at personalet kan følge det enkelte barns tegneudvikling, personlige udvikling med hensyn til relationer (legekammerater og familiestruktur) og oplevelser (drømme) på det givne tidspunkt i deres liv.

Drømmelommerne er et pædagogisk redskab, der fx kan bruges ved forældresamtaler, da lommerne kan danne udtryk for samtale. Lommen kan også bruges af den voksne til at danne sig et nuanceret billede af det enkelte barn og til evaluering af barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Drømmelommen består af 3 dele.

1. Barnet tegner et selvportræt i rammen, den voksne udfylder delen med de personlige data (barnets alder, forældre og evt. søskendes navne, legekammerater m.m.)
2. I midten af drømmelommen er der en stor ramme, hvor det gælder at barnet tegner deres familie og det hus /lejlighed de bor i.
3. I den nederste del af drømmelommen handler det om at barnet skal illustrere noget, barnet drømmer eller måske ønsker sig.

Drømmelomme for Andrea DATO 13/8-21

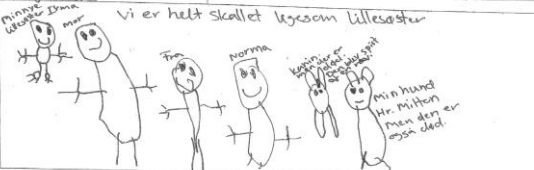
Mig selv

Jeg hedder Andrea og jeg er 4 år og 5 måneder.
Jeg går i institutionen Stjernen og jeg leger med Paja, Sofie og Carolina.
Min mor hedder Sabrina, og min far hedder Thomas, og jeg har 2 søskende som hedder Norma og Irma.

Mindemille

Vi er helt skallet lys som lillesøster

Min hund Mr. Milton men den er også død.

Jeg har en drøm/eller drømmer (ønsker mig)

Jeg kunne godt ønske mig sådan en lilla stol der kan dreje rundt og man kan lukke den så legen kan se mig.
Sådan en stol vi har i børnehaven.

Mit ønske

Bliv stor som jeg sidder på stolen sammen

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøs betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringssirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

I Covid-19 perioden fandt vi ud af hvor meget små grupper betyder for det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det er derfor vigtigt for os at fastholde arbejdet i små grupper. Alle stuer laver ugeplaner, hvor børnene bliver delt op i mindre grupper og ved spisesituationerne, er vores børnegrupper delt op i små grupper rundt omkring i hele institutionen.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringssirklen.

Vi har i øjeblikket et skærpet fokus på at tænke eksperimenterende og på i højere grad få inddraget børneperspektivet i evalueringer, f.eks. ved børneinterview eller lign. Ligesom vi gerne vil blive bedre til at bruge alternative metoder til evaluering af vores læringsmiljøer.

Når vi arbejder med læringsmiljøer i praksis skal vi have fokus på følgende:

- Vi får afsat tid til at de voksne kan prioritere at gå fra til planlægning.
- I vores struktur i mindre grupper bliver prioritet i forhold til valg af planlagte aktiviteter.
- Vi tænker små grupper af børn ind i vores hverdag, også udenfor den mere voksenstyrede kontekst.
- Vi har større fokus på hvor meget det betyder for barnets trivsel, at en voksen afsætter tid til fordybelse/kontakt med barnet.
- Vi arbejder mere med at tage udgangspunkt i børnenes initiativ og følger barnets spor, hvor det tidligere i processen var mere voksenstyret.
- Medarbejdernes trivsel stiger, når man afsætter sig tid til fordybelse og nærvær med børnene, og i praksis ser vi nu flere medarbejdere der bruger mere tid i øjenhøjde med børnene.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

På grund af Covid-19 har bestyrelsen ikke været så meget med i evalueringen af vores styrkede pædagogiske læreplan. Men vi vil fremadrettet på vores bestyrelsesmøder have evalueringer af den styrkede pædagogisk læreplan på som et punkt.

Det har primært været hverdags rutiner der er blevet vendt på vores bestyrelsesmøder i 2020/2021, da hverdagslivet i institutionen har været markant forandret pga. Corona.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi vil blive ved med at fastholde vores mindre grupper og løbende evaluere på hvilke børn, der skal være i hvilken gruppe. Her vil vi forsat tage udgangspunkt i udviklingen for nærmeste zone. Hvor er barnet udviklingsmæssigt, hvad skal barnet have hjælp til og hvilken gruppe vil kunne hjælpe barnet bedst i udvikling og trivsel.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi har allerede fokus på børneperspektivet, men vi kan blive bedre til at bruge børnene i alle faser inden opstarten på et nyt læreplansforløb. De skal inddrage i planlægningen, udførelsen og evalueringen. Så det er noget vi i 2022 arbejder henimod at implementere i vores praksis.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi vil løbende justere i vores læreplan, når vi har haft et punkt oppe på personalemøderne og bestyrelsesmøderne, så vi hele tiden er opdateret på om det vi skriver, også er det vi gør.

Bilag:

Eksempel på opstartspapir til vores læreplansforløb krop og bevægelse

Personaleinformation om forløbet Krop & bevægelse – (Uge 36-41)

I perioden mandag d. 6. september til fredag d. 15. oktober skal alle stuer arbejde med emnet:

”Krop og bevægelse”.

Her kan der med fordel tages udgangspunkt i de 18 grundbevægelser.

Der arbejdes primært med **Læreplanstemaet** "Krop, sanser og bevægelse", derfor skal dokumentation/sange mm. opsættes på gul karton, så vi understøtter farverne i læreplanstemaerne, hvilket er traditionen i kufferten.

Derudover skal vi arbejde med fokus på "Leg" der er et af de 9 centralelementer i den nye styrkede pædagogiske læreplan, som danner det pædagogiske grundlag for vores arbejde. Snak nærmere herom på stuemøderne

Læringsmål:

- At børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- At børn bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.
- Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn.

Tegn på læring:

På stuemødet skal I snakke om tegn på læring for lige netop jeres børnegruppe.

Opstart på forløb

Forløbet startes lokalt på stuen el. legepladsen. Å-plan vil informere forældrene om at alle børn møder op i gymnastik/træningstøj den første dag i forløbet.

Dialogisk læsning i vuggestue og børnehave!

I vuggestuen læser vi "Gurli Gris har gymnastik". Der vil blive udleveret reb, en dinosaur, krokodiller og evt. Gurli gris figurer. Husk at lade børnene bruge deres fantasi.

Ligeledes vil der blive udleveret en bog om kroppen.

I børnehaven læser vi "Min bog om kroppen". Suppler gerne med flere bøger og gerne biblioteks-bøger.

Læs nærmere om dialogisk læsning i Børnehuset Kufferten bagerst i dette dokument.

Aktiviteter i forløbet i vuggestuen.

Leg og sanglege med bevægelser

Massage

Tur til forskellige legepladser

Cykle og scooterløb på legepladsen

Sange:

Stjerne står selv for at lave sangkort. Der vil blive udleveret konkreter til sangkufferten. Børnehaven må evt. gerne supplere med andre sange der giver mere mening for aldersgruppen.

- 3 små aber
- En elefant kom marcherende
- To skridt til højre
- Her er højre, her er venstre
- Jeg gik mig over sø og land
- Hoved, skulder, knæ og tå – På engelsk.
- Rene gulerødder.
- Pandeben godt det gror.

Hilsen Å-plans udvalget.

Dialogisk læsning

I kufferten arbejder vi med dialogisk læsning ud fra Lotte Sallings principper om små grupper, fokusord, samtalepauser og aktiv deltagelse.

Til hvert tematiseret forløb i kuffertens årsplan udvælges en bog der omhandler det pågældende tema. Ligeledes vælges konkreter, der hjælper til med at visualisere fortællingen for børnene.

Fokusord er ord som vi kan sanse og samtale om i løbet af hele dagen, når det falder naturligt. Brug gerne antonymer og synonymmer. Fx. Blød/hård, lige vej/omvej, næse/snude osv.

Samtalepauser i læsningen øger børns sprogforståelse, ordforråd, koncentration, motivation, hukommelse, kommunikative og narrative kompetencer.

Aktiv deltagelse er afprøvning af tillægsord, udsagnsord, forholdsord osv. ved hjælp af mimik, fagter og bevægelse. Fx. "Kaj hopper med sine fine støvler" "Kan I hoppe ligesom Kaj?"

Læreplanstemaerne

Igennem dialogisk læsning udfordres børnene på tværs af læreplanstemaerne.

*Ex. Fra Sol, sand og vand forløbet.
Rita og krokodille - Fisketuren.*

Kommunikation og sprog: Dialogisk læsning, forklaringer, eksempler, udvidelse af sproget, peg på ord og bogstaver. Fokusord.

Fx. Krokodille, Fiskestang, Strand, Havet, Fisk/Fiske, Glad/sur

Krop, sanser og bevægelse: Udfordring af grundsanserne gennem legende læsning og udeaktiviteter.

Fx. Gennem rytmikforløb hvor vi leger fisker, fisker hvor dybt er vandet, og faldskærmslegen ude på det store hav.

Alsidig, Personlig udvikling: Alsidige udfordringer, mentalt, sprogligt, kropsligt.

Fx. Sansemæssige udfordringer.

Natur, udeliv og science: Gennem bogens tema, fokusord, legende og ud-af-huset aktiviteter.

Fx. Tur til stranden og se havet. Pille og smage på en røget makrel. Hvordan ser den ud indeni?

Kultur, æstetik & fællesskab: Kreative skabende udtryk, tegninger, papma-
che, mm.

Fx. Projekt med Rita og krokodilles univers.

Social udvikling: Fælles læsning med læsning, remser og afprøvning i kor,
deles om konkrete osv.

Sprogpakken om dialogisk læsning!

1. fase - Før læsning

- Læs bogen, før du læser den med børnene. Dan dig et billede af, hvad du vil tale om og spørge ind til i historien.
- Gør læsningen til noget trygt og særligt.
- Præsenter bogen for børnene ved at tale om forside og bagside: "Hvad mon bogen handler om?" "Hvad mon der står uden på bogen?" Fortæl, hvem der har skrevet og illustreret bogen.
- Stil åbnende spørgsmål om bogens udseende.
- Lad evt. børnene sidde med en lille genstand, som har en særlig betydning i historien.

2. fase - Under læsning

- Lyt til barnet, og vær åben for spørgsmål undervejs. Når børnene stiller spørgsmål, så stop op, og tal med dem om mulige svar.
- Følg børnenes nysgerrighed, vær nærværende, spørg ind, og vent på, at de svarer. Lyt til svarene, og inddrag dem så vidt muligt i samtalen.
- Gør børnene til medfortællere.
- Ved genlæsning: Opfordr børnene til at fortælle det, de kan huske, fx ud fra billederne. Hjælp dem til at sætte ord på fortællingen, hvis de ikke kan huske de rette ord og vendinger. Forklar de ord, børnene ikke kender i forvejen, og tilføj gerne ny viden.

3. fase - Efter læsning

- Tal med børnene om indholdet; også efter at bogen er lukket. Brug de nye ord, som bogen indeholder – jo flere gange børnene hører ordene, jo større sandsynlighed er der for, at de husker dem og selv vil anvende dem.

Planlægning og evaluering af dialogisk læsning

Bogens titel	
Børnenes alders- gruppe	
Primær voksen	
Fokusord	
Synonymer/Antony- mer	

Valg af konkrete	
Aktiviteter (Kropslig sansning)	
Refleksion over børnenes udbytte <i>Opsamling på de 5 punkter fra registreringsarket:</i> Børn fra samme læsegruppe søger hinanden på andre tidspunkter end blot i læsegruppen. Alle børn bidrager i aktiviteten enten verbalt og/eller non-verbalt. Børnene udfører handlinger, som de kender fra fortællingen, enten i aktiviteten eller på andre tidspunkter – enten ved selv at tage initiativ eller genkende handlinger andre gør	

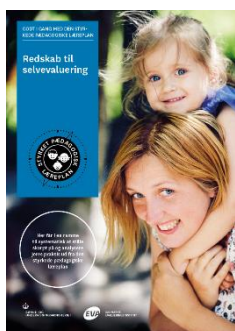

<p>Refleksion over egen pædagogisk praksis <i>Opsamling pe 5 punkter fra registreringsarket:</i></p> <p>I hvilken grad</p> <ul style="list-style-type: none"> - lyttede jeg til børnene og var åben overfor spørgsmål undervej? - fulgte jeg børnenes nysgerrighed? - fangede emnet børnene? - gjorde jeg børnene til medfortællere? - havde jeg en vellykket interaktion med børnene? - fik jeg inkluderet alle børnene i aktiviteten?	
<p>Evaluering (Anbefalinger /Forbedringer)</p>	

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC